

Písemná příprava

Název předmětu: Řízení zdrojů v ozbrojených silách

Garant předmětu: doc. RSDr. Luboš Štancl, CSc.

Zpracoval: doc. Ing. Miroslav Cempírek, CSc.

Téma: Ubytování vojsk, požární ochrana, ochrana životního prostředí, bezpečnost a ochrana zdraví

Vzdělávací cíl: Objasnit význam a místo ubytovací a stavební služby v ozbrojených silách České republiky, přiblížit studentům problematiku ubytování vojsk, hlavní úkoly požární ochrany v AČR, zásady ochrany životního prostředí v AČR z pohledu velitelů a přístupy v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví v armádních podmínkách. Podnítit zájem budoucích velitelů a náčelníků o danou oblast a přispět k jejich správnému chápání.

Obsah:

Úvod

1. Ubytovací služba vojsk AČR
2. Hlavní úkoly požární ochrany v AČR
3. Povinnosti velitelů a náčelníků v ochraně ŽP
4. Bezpečnost a ochrana zdraví při práci

Závěr

Úvod

Uvedená oblast logistického zabezpečení je charakteristická organizovaným a vzájemně propojeným systémem koncepčních, řídicích a výkonných orgánů, které na základě stanovené působnosti zajišťují hospodaření s ubytovacím a stavebním majetkem, požární ochranu, ochranu životního prostředí a bezpečnost práce.

Úkoly jsou plněny jednotlivými orgány logistiky na všech stupních, dále veliteli a odbornými orgány ubytovací služby. Jedná se o široký komplex povinností bezprostředně související s chodem útvarů a zařízení Armády České republiky a přímo se podílející na jejich dosahovaných výsledcích. Složitost problematiky vyžaduje součinnost řady specialistů v různých oborech např. stavebních inženýrů, ekonomů, vodohospodářů, energetiků, techniků a mnoha dalších.

1. Ubytovací služba vojsk AČR

Ubytovací a stavební služba je charakteristická organizovaným a vzájemně propojeným systémem koncepčních, řídicích a výkonných orgánů, které na základě stanovené působnosti zajišťují hospodaření s ubytovacím a stavebním majetkem a služby související s ubytováním vojsk. Ubytovací a stavební služba je realizována v míru i v poli.

Ubytovací služba vojsk AČR řeší:

- Ubytovací podmínky ve stálých posádkách AČR
- Systém polního ubytování

Ve stálých posádkách AČR služba řeší:

- rozvoj nemovité infrastruktury (NI)
- odstranění zanedbanosti NI
- vyřazení nepotřebné NI

Řídí se vnitřním předpisem – RMO č. 43/1998 „Normy náležitostí vnitřního vybavení pracovišť v rezortu Ministerstva obrany“ a „Směrnicí pro činnost výcvikových a školicích zařízení“, čj. 1661-33/2006-3042

Vojenské ubytovny

Vojenské ubytovny jsou určeny k ubytování pracovníků vojenské správy, kteří nemají v místě stálé posádky jiné ubytování, na služebních nebo pracovních cestách, k ubytování příslušníků

zahraničních armád, kteří jsou vyžádáni k plnění úkolů a ke konzultacím v rámci rezortu MO, popřípadě k ubytování pracovníků, kteří pracují pro vojenskou správu.

Základní vybavení pokojů vojenských ubytoven na jednoho ubytovaného

Poř. čís.	Základní vybavení pokoje	Počet (ks)
1	Lampa (elektrická stolní)	1
2	Souprava ložního prádla	1
3	Ručník	1
4	Skříň na lůžkoviny	1
5	Skříň na šaty	1
6	Stolek (noční)	1
7	Válenda (čalouněná s úložným prostorem)	1
8	Židle (čalouněná)	1

Systém polního ubytování

Výstavba stanového tábora

Jeden z možných způsobů ubytování vojsk v poli je ubytování ve stanových táborech. Zřizují se na vhodných místech (mimo záplavové oblasti, v závětrných částech polí, luk a jinde) podle rozkazu velitele. K ubytování se používají různé typy vojenských stanů: S-65 (87) (polní stan z roku 1965, nebo z roku 1987), S-65 (87) s nástavným dílem (polní stan z roku 1965, nebo z roku 1987 s nástavným dílem), V- 53 (velitelský stan 3x3 m), Z-53(zdravotní stan 5x5 m) a jiné další speciální typy stanů (stany používané speciálními jednotkami v závislosti na klimatických podmínkách). Velitelé jednotek určují potřebný počet osob na výstavbu tábora. Při stavbě stanu je třeba dbát na správný postup a řádné upevnění kotvících prvků jednotlivých stanových dílů, aby vlivem nepříznivých povětrnostních podmínek nedošlo k jejich zřícení nebo poškození. Maskování stanu se provádí na rozkaz velitele. Vždy je třeba si řádně rozvrhnout ubytovací kapacitu stanu, vzhledem k částečnému omezení pohybu v těchto stanech. V případě nutnosti vytápění stanů určí velitel vojáka zodpovědného za výtop a bezpečnost vztahující se k této činnosti. Kouřovody kamen a lapače jisker je třeba řádně upevnit a ukotvit tak, aby nedošlo k jejich pohybu a posunu.

2. Hlavní úkoly požární ochrany v AČR

Požární ochrana v AČR

- komplexně zabezpečuje řízení požární prevence a požární represe,
- odborně řídí činnost vojenských hasičských jednotek v resortu obrany,
- poskytuje odbornou a metodickou pomoc v oblastech PO,
- odpovídá za:
 - metodické řízení požární prevence a represe,
 - správu standardizačních dohod NATO, realizaci standardů NATO,
 - zpracování vnitřních předpisů ve své působnosti,
 - kontrolní činnost ve své působnosti.
- kontroly v oblasti prevence PO v resortu MO,
- kontroly akceschopnosti VHJ,
- schvalování vzniku, rušení VHJ a úpravám počtů příslušníků VHJ,
- schvalování požárně bezpečnostních zařízení dodávaných do resortu obrany,
- vydávání stanovisek k požárně bezpečnostnímu řešení staveb vojenských objektů,
- vydávání stanovisek k zařízením pořizovaných do resortu obrany, u kterých je potřebné stanovisko z hlediska požární bezpečnosti,
- kordinační jednání mezi PO resortu obrany a HZS MV.

Oblast požární prevence

Požární prevence je souhrn opatření k předcházení vzniku požáru a k činnostem při vzniku požáru.

Zahrnuje:

- začlenění činností z hlediska požárního nebezpečí (ZPN, VPN),
- zpracování požární dokumentace,
- stanovení opatření k předcházení vzniku požáru,
- stanovení druhu a množství věcných prostředků PO,
- zabezpečení kontrol, revizí a oprav věcných prostředků PO,
- školení zaměstnanců a vedoucích zaměstnanců,
- nácviky evakuace osob z objektů se ZPN a VPN,
- kontrolní činnost.

Oblast požární represe zahrnuje:

- fyzickou likvidaci následků vzniku požárů, nehod a mimořádných událostí,
- hašení vzniklých požárů,
- zásahy u dopravních nehod,
- likvidace a zamezení úniků ropných látek,
- asistence při vojenských činnostech zvyšujících riziko vzniku požáru,
- odstraňování následků živelných pohrom,
- evakuace osob z postižených objektů,
- zabezpečení letového provozu

3. Povinnosti velitelů a náčelníků v ochraně ŽP

- Velitel je odpovědný za vytvoření účinného programu životního prostředí ve svém útvaru, zařízení (dále jen útvaru). To vyžaduje, aby měl u útvaru odpovídající odborný personál a disponoval příslušnými zdroji. Musí klást důraz na plnění environmentálního programu na všech úrovních svého útvaru, neboť jeho úspěšné plnění vyžaduje plné zaujetí všech příslušníků útvaru a není věcí jen ekologických orgánů.
- Velitel si musí být vědom, že má za životní prostředí u útvaru plnou právní odpovědnost a musí být dobře seznámen s příslušnou legislativou!
- Pokud útvar, zařízení nakládá s některým druhem nebezpečného odpadu musí si vyžádat „Souhlas k nakládání s NO“ od příslušného krajského odboru životního prostředí.
- Zajistit a kontrolovat dodržování bezpečnostních předpisů, pravidel ochrany ŽP a školení v oblasti ochrany životního prostředí a nakládání s N-CHLP. Určit zaměstnance, kteří jsou povinni zúčastnit se periodického školení ochrany životního prostředí a nakládání s N-CHLP – jedenkrát ročně.
- Umožnit orgánům státní správy přístup do objektů, v doprovodu s odpovědnou osobou poskytovat požadované informace související s kontrolou (ŽP, odpady, nakládání s chemickými látkami a přípravky, nakládání s obaly), provést zápis o kontrole. V případě zjištění závad nebo zahájení správního řízení neodkladně informovat nadřízený stupeň (pracovníka OŽP).
- Zajistit a kontrolovat dodržování bezpečnostních předpisů, pravidel ochrany ŽP a školení v oblasti ochrany životního prostředí a nakládání s N-CHLP. Určit zaměstnance, kteří jsou povinni zúčastnit se periodického školení ochrany životního prostředí a nakládání s N-CHLP – jedenkrát ročně.

- Umožnit orgánům státní správy přístup do objektů, v doprovodu s odpovědnou osobou poskytovat požadované informace související s kontrolou (ŽP, odpady, nakládání s chemickými látkami a přípravky, nakládání s obaly), provést zápis o kontrole. V případě zjištění závad nebo zahájení správního řízení neodkladně informovat nadřízený stupeň (pracovníka OŽP).

4. Bezpečnost a ochrana zdraví při práci

Je to jeden z nejdůležitějších úkolů, který odborně řídí ubytovací a stavební služba v AČR. Bezpečnost a hygiena práce zkoumá příčiny negativních jevů a vlivů v podmínkách určitého pracovního procesu a prostředí. Zabývá se hodnocením závažnosti těchto vlivů, zkoumáním efektivních způsobů ochrany proti těmto vlivům a dále stanovením optimálních podmínek a způsobů úpravy životního a pracovního režimu i prostředí s cílem upravit podmínky tak, aby bylo co nejlépe využito tvůrčích sil člověka a umožněn jejich další rozvoj.

Bezpečnost a hygiena práce v sobě obsahuje dvě základní činnosti:

- rozbor podmínek práce se zřetelem na možný vznik ohrožení zdraví,
- uskutečnění vhodných opatření nutných k bezpečnému pracovnímu výkonu.

Cílem je prevence (předcházení úrazům a nemocím z povolání).

Dělení pracovních úrazů

Podle závažnosti se pracovní úrazy dělí na úrazy smrtelné, těžké, hromadné a ostatní. Podle toho se považuje:

- a) za smrtelný úraz každý pracovní úraz, který způsobil pracovníkovi smrt ihned nebo kdykoliv později, byla-li smrt uznána jako následek úrazu tohoto pracovníka na základě lékařského posudku;
- b) za těžký úraz každý pracovní úraz, který způsobil pracovníkovi těžkou újmu na zdraví;
- c) za hromadný úraz každý pracovní úraz, kdy při jedné události byly zraněny tři nebo více osob z nichž alespoň jedna osoba těžce nebo smrtelně, nebo kdy bylo zraněno více než deset osob;
- d) za ostatní úrazy všechny pracovní úrazy, které nejsou uvedeny pod písmeny a) až c).

Zaměstnavatel je povinen zajistit BOZP s ohledem na rizika možného ohrožení jejich života a zdraví, která se týkají výkonu práce. Z toho vyplývá povinnost pro zaměstnavatele provést, případně zajistit provedení hodnocení rizik. Jde o odhalení rizika a jeho příčiny, stanovení velikosti rizika a posouzení jeho přijatelnosti, stanovení příslušných opatření k jeho minimalizaci nebo jeho odstranění. Současně musí následovat realizace těchto opatření a posouzení, zda výsledek odpovídá požadovanému stavu. Péče o zaměstnance se tak výrazně

přesouvá péče do oblasti prevence rizik. Zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci je ústavně zaručeným právem.

Závěr

Všichni vojáci a velitelé zvláště musí mít znalosti o reálném stavu v ubytovací službě, v bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a požární ochraně. Musí se orientovat v problematice ubytovací služby, systému ubytování vojenských profesionálů a norem pracovních prostorů. S tím nezbytně souvisí bezpečné podmínky pro výkon práce každého jednotlivce zajištěné plněním úkolů v rámci bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární ochrany.

Další změny, k nimž ubytovací a stavební služba směřuje, budou závislé na ekonomických možnostech České republiky. Směřují k vytvoření odpovídajících podmínek výkonu profesionální služby vojáka, zkvalitnění předpokladů pro dosahování požadovaných výsledků a postupnému srovnání podmínek Armády České republiky a armád vyspělých zemí.

Úkoly pro samostatnou práci:

1. Charakterizujte zásady zabezpečení ubytování v mírových posádkách a v poli
2. Rozeberte preventivní opatření na úseku požární ochrany v AČR
3. Objasněte povinnosti velitelů a náčelníků v ochraně ŽP a v oblasti bezpečnosti práce v AČR